

Paapje

foto: David Hoekstra

'ÛS GRIENE GREIDE IS OAN IT PAEPKE NET BESTELD'

Paapje verkiest kleurenrijkdom boven groene grasmatten

Het Paapje is een schaarse broedvogel in het Friese. Bovendien is het een onopvallende bewoner van vochtige, open gebieden met ruigten, kruidenrijkdom en verspreide bosjes en struiken. Naar schatting ligt het aantal broedpaartjes in Fryslân jaarlijks rond de 100, waarvan maar liefst ruim 60 paartjes het Fochteloërveen als broedgebied verkiezen. Andere Friese gebieden waar jaarlijks meerdere broedpaartjes aangetroffen worden zijn bijvoorbeeld de Lippenhuisterheide, het Lauwersmeergebied, Van Oordt's Mersken, de Mieden, Tjongervallei, Ottema-Wiersma reservaat en de Dellebuursterheide. Daarnaast duikt de soort zo nu en dan op in de betere weidevogelgebieden, zoals de afgelopen jaren in de Heanmar bij Koudum, de Riperkrite en de Zwagermieden. Die voorkeur voor gebieden maakt duidelijk dat het Paapje kiest voor de kleurenrijkdom van hoog- en laagveengebieden, heide, moerasranden en kruidenrijke weidevogelreservaten met gevarieerde vegetatie in plaats van monotone raagrasmatten.

Sinds begin jaren '60 is het Paapje met meer dan 90% afgenomen in het Nederlandse cultuurland. Op basis van de cijfers van SOVON Vogelonderzoek Nederland wordt de huidige Nederlandse populatie geschat op 500-800 broedpaartjes. Aan het begin van de 20^e eeuw moet de soort talrijk geweest zijn. Destijds stond het Paapje bekend als een zeer algemene broedvogel van zowel zand- en heidestroken als op weilanden. Plaatselijk kende of kent de soort een toename. Veelal heeft dit te maken met (tijdelijke) pioniersvegetaties. Illustratief is bijvoorbeeld het Lauwersmeergebied. Na afsluiting ontwikkelde zich in eerste instantie een prima broedbiotoop voor soorten als Kluut, Kokmeeuw, sterns en Kemphaan. Maar in de loop der jaren veranderden de kale, drooggevallen kwelders in uitgestrekte rietruigten met struwelen. Het Paapje lijkt hiervan geprofiteerd te hebben. Vooral aan de zuidzijde van het gebied is de soort lokaal talrijk in de (riet)ruigten van de Kollumerwaard en de Zoutkamperplaat.

Niet alleen als broedvogel is het Paapje aan te treffen in delen van Fryslân, maar vooral ook als trekvogel. Verspreid door de provincie zijn begin mei her en der groepjes en paartjes te zien, deels trekkend in gezelschap van Tapuiten.

Meer dan 75% van het verspreidingsgebied van het Paapje als broedvogel ligt binnen de Europese grenzen. In het oosten van Europa en Fennoscandiavië is de stand nagenoeg stabiel. De populaties in deze gebieden bedraagt bijna 90% van de totale aantallen. Vooral in het noordwesten en in het midden van Europa is de soort de afgelopen decennia afgenomen.

Redactie